Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Stichting IBPL

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 19 februari 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?
Het bestuur van de stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg vindt het belangrijk dat alle medewerkers goed blijven in hun vak. Het bestuur biedt het personeel van IBS El Wahda veel mogelijkheden om extra cursussen te volgen, zodat zij steeds beter worden in het lesgeven. Daarnaast biedt het bestuur de personeelsleden de mogelijkheid om kennis en ervaringen met elkaar te delen.

Het bestuur en de leraren vinden het belangrijk dat de school een prettig en veilig schoolklimaat kent voor de leerlingen. Het bestuur vindt dat als de leerlingen met plezier naar school komen, zij beter kunnen leren. Hiervoor zetten de leraren in het kader van GroepsDynamisch Onderwijs (GDO) verschillende instrumenten en activiteiten in, waardoor de leerlingen de school als plezierig ervaren. Uit diverse metingen en uit het gesprek met de leerlingen blijkt dat de leraren er in slagen om een positief schoolklimaat voor hen te realiseren.

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan zijn financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat moet beter?
In de Code Goed Bestuur is beschreven wat verstaan wordt onder goed bestuur. De code geeft besturen een leidraad bij het realiseren van goed bestuur. Op onderdelen kan een bestuur afwijken van bepalingen van deze code. Volgens de wet moet het bestuur in dat geval in het jaarverslag melding maken op welke bepalingen het afwijkt en waarom het dit doet. In het laatste jaarverslag heeft het bestuur van de Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg geen afwijkingen gemeld, terwijl in de praktijk blijkt dat er op een aantal bepalingen wordt afgeweken.

Bestuur: Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg
Bestuursnummer: 40307

School onder bestuur: IBS El Wahda

Totaal aantal leerlingen: 193
(Teldatum: 1-10-2018)

BRIN: 24UE

Dit zal het bestuur moeten herstellen en hiervoor krijgt het een herstelopdracht.

Wat kan beter?
Het algemeen bestuur overlegt frequent met de directeur/bestuurder. Naast deze overleggen vergadert het algemeen bestuur ook zonder de directeur/bestuurder. Het legt echter dat wat in deze overleggen besproken of besloten is, niet vast in notulen of een besluitenlijst. Het algemeen bestuur zou de verantwoording over zijn handelen beter kunnen onderbouwen als er een schriftelijke vastlegging zou zijn van deze vergaderingen.

Ook kunnen de leraren tijdens de lessen hun uitleg nog beter afstemmen op dat wat de betere leerling nodig heeft. Nu is de uitleg vooral gericht op de gemiddelde leerling én op de leerling, die het leren nog moeilijk vindt.
Verder kan de school in de schoolgids nog beter beschrijven wat er op de school veranderd is wanneer een verbeteractiviteit is afgerond. De schoolgids bevat nu een overzicht van de verbeteractiviteiten voor het nieuwe schooljaar, maar blikt niet terug op datgene wat vorig schooljaar is behaald.

De school beschikt over diverse instrumenten en afspraken die er voor moeten zorgen dat de leerlingen zich veilig voelen op de school. In het beleid van de school ontbreekt nu nog de samenhang tussen de diverse onderdelen. Het zou goed zijn als het bestuur erop toe ziet dat op korte termijn deze samenhang wordt ontwikkeld.

De intern toezichthouder en het bestuur zouden in het jaarverslag meer aandacht kunnen besteden aan onderwerpen die nu ontbreken of weinig worden toegelicht.

Het gaat hierbij onder meer om de aandachtspunten op financieel gebied zoals een nadere onderbouwing van de meerjarenbegroting, een verantwoording van de interne toezichthouder over zijn handelen en de resultaten hiervan en het toezien op de doelmatige besteding van de middelen.

Vervolg
Over vier jaar vindt er opnieuw een onderzoek plaats naar de kwaliteit van het bestuur en de school. In dit onderzoek wordt ook gekeken of het bestuur voldoet aan de wettelijke eisen, waarvoor het nu een herstelopdracht heeft gekregen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	17
4.	Reactie van het bestuur	20

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in augustus en september 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze
Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuiteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij Islamitische basisschool El Wahda.
We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek.

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze school betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	
OP2 Zicht op ontwikkeling	
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP8 Toetsing en afsluiting	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen, leraren, de intern begeleiders en de directeur/bestuurder. Ook hebben we verschillende lessen bezocht. De school heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de invoering van het Groep Dynamisch Onderwijs.

In dat kader ging veel aandacht uit naar het didactisch handelen van de leraren, het creëren van een optimaal leerklimaat en een veilige schoolomgeving voor de leerlingen. Daarnaast heeft het bestuur veel geïnvesteerd in de professionalisering van het team. De keuze voor de standaarden is in overleg met het bestuur gemaakt. Met de keuze van deze standaarden sluiten we aan bij een speerpunt van het strategisch beleid van het bestuur uit de afgelopen planperiode.

Overige wettelijke vereisten
De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatieonderzoek op IBS El Wahda.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G Goed
- V Voldoende
- O Onvoldoende
- K Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau samenvalt met Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we de beschrijving hiervan achterwege op schoolniveau.

Samenvattend oordeel
Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit, stuurt waar nodig op verbeteringen en zorgt voor een deugdelijk financieel beheer.

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
We beoordelen de drie standaarden binnen het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie als voldoende. Op de standaarden Kwaliteitszorg (KA1) en Kwaliteitscultuur (KA2) voldoet het bestuur volledig aan de wet. Voor de standaard Verantwoording en Dialoog (KA3) geldt dat het bestuur niet geheel voldoet aan de wettelijke eisen. Het gaat daarbij om hoe het bestuur zich verantwoordt over de Code Goed Bestuur. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van de instelling binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?
Wij vinden dat het bestuur beantwoordt aan de omschrijving van basiskwaliteit zoals die is geformuleerd in het waarderingskader primair onderwijs, dat per 1 augustus 2017 van kracht is geworden.

Het bestuur hanteert een kwaliteitscyclus op zijn school en houdt daarmee zicht op de kwaliteit van de school. Het algemeen bestuur spreekt resultaten en doelen af met de directeur/bestuurder en deze stuurt op verbetering van de kwaliteit waar dat nodig is. Hieronder volgt een nadere toelichting.

Het bestuur heeft een stelsel van kwaliteitszorg
Het bestuur heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en weet daardoor wat er speelt op de school. Het stelsel van kwaliteitszorg bestaat onder meer uit de volgende kwaliteitsinstrumenten: Schoolzelfevaluatie (SZE) voor de leerresultaten, tevredenheidspeilingen onder ouders, leerlingen en leraren, de schoolzelfevaluatie van de resultaten uit het systeem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en het schoolinformatiesysteem. Op deze manier krijgt de school zicht op de kwaliteit van onderdelen van het onderwijsproces, zoals het didactisch handelen, het aanbod of de onderwijstijd. In het SZE heeft het team streefdoelen bepaald voor tussentijdse en eindresultaten. Tweemaal per jaar worden de uitkomsten uit het SZE besproken in de bestuursvergadering van het algemeen bestuur. Voorafgaand aan deze vergadering heeft het team de resultaten nader geanalyseerd. Indien nodig zijn er verbetervoorstellen geformuleerd.
Tot slot betrekt het bestuur externe adviseurs bij een aantal van de verbeteractiviteiten. Deze adviseurs leggen, soms samen met de intern begeleiders, klassenbezoeken af. Van deze bezoeken ontvangt het bestuur rapportages. Hierdoor krijgt het bestuur een beter zicht op de kwaliteit van een aantal onderdelen van het onderwijsproces.

De doelen die de school in zijn ontwikkeling wil bereiken, kunnen scherper geformuleerd worden.
Het schoolplan van IBS El Wahda bevat naast de missie en visie en de context van de school op diverse deelterreinen (identiteit, onderwijs, personeelsbeleid, organisatie, huisvesting en financieel beleid) richtinggevende uitspraken. In de jaarplannen, die de directeur/bestuurder voorafgaand aan een volgend schooljaar opstelt, zijn de doelen nader geconcretiseerd. We zien dat deze doelen niet altijd in meetbare termen zijn opgesteld. Sommige doelen zijn meer activiteitgericht, mede afhankelijk van het verbeteronderwerp. Ook kan het bestuur de visie en missie uit het schoolplan meer afstemmen op hetgeen wat echt belangrijk is voor de school. Op dit moment zijn deze vrij algemeen gesteld en is het lastig om helder te beschrijven wat de school nu daadwerkelijk wil bereiken met haar onderwijs. Tevens kunnen een heldere visie en missie bijdragen aan een betere prioritering van verbeteractiviteiten en de daarbij behorende financiële middelen.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?
Ook de standaard kwaliteitscultuur beoordelen we als voldoende, omdat het bestuur voor deze standaard voldoet aan de wettelijke eisen. Verder zien we dat het bestuur zorg draagt voor een goede verbetercultuur onder de leraren en voor bekwaam en goed onderwijspersoneel op de school. Hieronder volgt een nadere toelichting.

De nieuwe bestuursstructuur is nog niet geformaliseerd
Een groot deel van het afgelopen schooljaar heeft het dagelijks bestuur de taken van de schooldirecteur waargenomen vanwege het ontbreken van een directeur op de school. Gaandeweg dit schooljaar heeft het bestuur verschillende opties verkend om in de vacature van directeur te voorzien. Aan het einde van het schooljaar is besloten om de bestuursstructuur te wijzigen in een algemeen bestuur en een directeur/bestuurder. Deze wijziging brengt met zich mee dat statuten van de stichting alsmede het managementstatuut op de nieuwe situatie zijn aangepast.

Het bestuur stuurt op een professionele cultuur
Het bestuur vindt het belangrijk om de competenties van leraren te onderhouden en te vergroten. Het faciliteert en ondersteunt de ontwikkeling voor alle teamleden. 'Eigenaarschap' bij leraren is een aspect waar het bestuur gericht aan werkt. Zo stuurt het bestuur actief op collegiale consultatie en de samenwerking tussen leraren. Leraren gaan bij elkaar in de les kijken en geven elkaar vervolgens feedback. De aanspreekcultuur binnen het team kan echter nog wel verbeterd worden. Ten slotte heeft het bestuur ook oog voor haar eigen professionele ontwikkeling.

Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school (KA3)?
Wij beantwoorden deze vraag positief. Het bestuur communiceert actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen. Op één aspect voldoet het bestuur niet aan de wettelijke eisen. Dit betreft de verantwoording in het jaarverslag over hoe het de code Goed Bestuur hanteert. Verder zien we dat de medezeggenschapsraad het afgelopen jaar een professionaliseringsslag gemaakt heeft. Hieronder lichten we dit verder toe.

De school kan nog beter communiceren over de bereikte resultaten
Op de school is de communicatie naar ouders en andere belanghebbenden transparant en open. In de schoolgids zijn de eindresultaten van de schoolverlaters van vorig schooljaar opgenomen. Wel kan de school in de schoolgids nog beter communiceren over de bereikte effecten van de verbeteractiviteiten.

De schoolgids bevat wel een overzicht van de verbeteractiviteiten voor het nieuwe schooljaar, maar blikt niet terug op datgene wat vorig schooljaar is behaald.

De verantwoording over hoe het bestuur de code Goed Bestuur hanteert, moet beter
Het bestuur brengt jaarlijks een jaarverslag uit, waarin het zich verantwoordt over de resultaten van de school. In het jaarverslag is een verantwoording terug te vinden van zowel het dagelijks bestuur als van het algemeen bestuur. In het jaarverslag vermeldt het bestuur dat het de Code Goed Bestuur volgt. In de praktijk zien we echter dat het bestuur hiervan voor een aantal bepalingen afwijkt. Als een bestuur afwijkt van de Code Goed Bestuur, moet het zich hiervoor verantwoorden in het jaarverslag (art. 171, eerste lid, WPO). Het bestuur legt deze verantwoording niet af in het jaarverslag. Hiermee voldoet het bestuur niet aan de wet en het krijgt hiervoor een herstelopdracht.

De medezeggenschapsraad pakt zijn verantwoordelijkheid op
De medezeggenschapsraad (mr) heeft vorig schooljaar een professionaliseringsslag gemaakt, waardoor hij volgens eigen zeggen beter zicht heeft op zijn rol en verantwoordelijkheden binnen de schoolorganisatie. Voor dit schooljaar is er een overzicht opgesteld op welke termijn welke documenten aan de mr moeten worden voorgelegd. Ook zijn in de jaarplanning alle mr vergaderingen opgenomen, zodat de ouders ook weten wanneer de mr bij elkaar komt. Dit schooljaar wil de mr zich gaan oriënteren op hoe hij zijn achterban beter kan bereiken en betrekken bij de mr activiteiten.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.
Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid Voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		●
FB3 Rechtmatigheid		●

Financiële continuïteit
In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslagen van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	8,4	6,1	9,3	8,1	8,1	8,4
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,85	0,90	0,91	0,91	0,91	0,91
Weerstandsvermogen	< 5%	68%	67%	65%	67%	68%	69%
Huisvestingsratio	> 10%	7,3	8,2	**13,3**	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	13,1	8,3	2,4	3,2	1,6	1,3

Financiële Continuïteit

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs. De hoge huisvestingslasten in 2018 hebben te maken met het inlopen van achterstallig onderhoud. Een nieuwe meerjarenbegroting voor het onderhoud wordt opgesteld.

Wel wijzen wij op de volgende aandachtspunten:

- Het bestuur kan de leerlingen- en personeelsraming en de meerjarenbegroting in de continuïteitsparagraaf nader onderbouwen, toelichten en relateren aan het strategisch beleid;
- De beschrijving van het risicobeheer kan worden aangevuld met daarmee bereikte resultaten en voorgenomen aanpassingen;
- Het verslag van de intern toezichthouder kan worden verrijkt met een verantwoording over zijn handelen en de resultaten die daarmee zijn bereikt.

Financiële doelmatigheid
Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld ten goede komt van het onderwijs en niet onnodig wordt besteed.

Bij ons onderzoek kwam het volgende aan de orde:

- Het intern toezichthoudend orgaan moet in het jaarverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het jaarverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de jaarverslagen hieraan meer aandacht te geven.
- Het jaarverslag vermeldt het van het samenwerkingsverband voor passend onderwijs ontvangen bedrag maar geeft niet aan waaraan dit geld is besteed en welke resultaten daarmee werden bereikt.

Financiële rechtmatigheid
Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Kwaliteitszorg Het bestuur wijkt in de praktijk af van de code Goed Bestuur, maar maakt daarvan geen melding in het jaarverslag. Hij voldoet daardoor niet aan artikel 171, lid 1, WPO.	idem In de volgende jaarverslagen legt het bestuur verantwoording af voor welke bepalingen van de Code Goed Bestuur zij afwijkt.	idem Over vier jaar tijdens het volgende onderzoek naar de kwaliteit van het bestuur gaan we na of het bestuur voldoet aan artikel 171, lid 1, WPO.

Bij het bestuur van de Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg is de standaarden Verantwoording en dialoog (KA3) als voldoende beoordeeld. Voor deze voldoet het bestuur echter niet aan artikel 171, lid 1, WPO.

Het bestuur dient ervoor te zorgen dat het deze tekortkomingen herstelt. Het herstel hoeft het bestuur niet bij de inspectie te melden. Bij het eerstvolgende vierjaarlijks onderzoek beoordelen we opnieuw of het bestuur aan de deugdelijkheidseisen heeft voldaan.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

In dit hoofdstuk beschrijven we onze bevindingen van het verificatieonderzoek op El Wahda. In paragraaf 3.1 gaan we achtereenvolgens in op de standaarden Didactisch handelen (OP3), Veiligheid (SK1) en Pedagogisch klimaat (SK2). De standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie vallen samen met die op bestuursniveau. Voor een beschrijving hiervan verwijzen we dan ook naar hoofdstuk 2.

3.1. Islamitische basisschool El Wahda

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		●	

Het didactisch handelen van de leraren is van voldoende niveau
We beoordelen de standaard didactisch handelen als voldoende, omdat we zien deze standaard voldoet aan de eisen die de wet hieraan stelt. Zo zien we een heldere uitleg tijdens de instructie, betrokken leerlingen en differentiatie in de verwerking. Bij de meeste geobserveerde lessen zien we een duidelijk structuur. Kansen voor ontwikkeling liggen nog in het verbeteren van de feedback aan de leerlingen en in de differentiatie in de instructie.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat				✍

Er is in voldoende mate sprake van een veilig schoolklimaat
We beoordelen de standaard veiligheid als voldoende, omdat we zien dat de school op veel terreinen voldoet aan de eisen die de wet stelt. Zo beschikt de school over een coördinator voor het veiligheidsbeleid, die daarnaast ook aanspreekpunt voor ouders en leerlingen is, in geval er een pestincident op de school voorkomt. Ook monitort de school de sociale veiligheid van de leerlingen met een gestandaardiseerd instrument. Verder beschikt de school over diverse onderdelen, die de veiligheid van de leerlingen moeten waarborgen. Maar er is nog geen sprake van een voldoende samenhang tussen de diverse onderdelen.

Dat neemt niet weg dat de leraren er wel in slagen om een veilig klimaat te scheppen, er op de school duidelijke afspraken gelden en het mogelijk is voor de leerlingen om sociaal gedrag te leren.

Op de school is sprake van een goed ondersteunend pedagogisch klimaat dat leren en ontwikkeling mogelijk maakt.
We beoordelen deze standaard als goed, omdat de school erin slaagt om de eigen aspecten zoals verwoord in het schoolplan, ook op een goede wijze in de school uit te voeren.
Al enkele jaren werkt de school aan de invoering van het GroepsDynamisch Onderwijs (GDO). In dat kader hanteert de school drie "Gouden regels". De leerlingen, met wie we spraken, kenden deze regels. Deze gouden regels vormen de basis van de klassen – en schoolregels. Daarnaast worden de leerlingen actief betrokken bij de realisatie van een positief schoolklimaat. Zo is er in elke groep één keer in de week een sociokring waarin de leerlingen met elkaar bespreken wat goed gaat in de klas en waar verbeteringen mogelijk zijn. Dit mondt vaak uit in een klasseafspraak, die de week erop geëvalueerd wordt. Als blijkt dat deze regel goed gehanteerd is, verdwijnt deze in de gouden doos. Ook beschikt elke groep over een sociobord waaruit blijkt wie met wie in de pauzes gespeeld heeft en hoe dit verlopen is.
Bij conflicten tussen leerlingen in de pauzes hanteert het team het driehoeksgesprek, om het conflict op te lossen. Een leraar van de school of een medewerker vanuit het overblijven begeleidt dit gesprek tussen de twee betrokken leerlingen om zo het conflict uit te praten. De school stimuleert op deze wijze een positieve houding bij leerlingen om conflicten zelf op te lossen. Tijdens pauzes hanteert het team ook een logboek, waarin men incidenten met leerlingen registreert. Als na een week blijkt dat een leerling bij drie of meer incidenten in die week betrokken was, houdt de conflictbegeleider van de school een gesprek met deze leerling. Tijdens dit gesprek zoeken zij samen naar mogelijke oorzaken voor de betrokkenheid van de leerling bij deze conflicten en maken zij samen een plan om dit te verbeteren. Een week later evalueren zij samen of dit ook tot verbetering heeft geleid. De ouders van de leerling worden hiervan op de hoogte gesteld.
De kinderen, met wie we spraken, kennen de vertrouwenspersonen van de school en weten ook in welke situaties zij een beroep op hen kunnen doen. Verder geven zij aan graag naar school te gaan en zich veilig te voelen op de school.
En we zien dat de leraren de resultaten van de sociale monitor en de resultaten van het leerlingvolgsysteem voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen analyseren. Deze analyse leidt, indien nodig, tot verbeterplannen voor de groep of voor individuele leerlingen.

Tot slot zien we dat de school voor elke vakantie de leerlingen een OK-thermometer laten invullen Hierin geeft de leerling aan hoe hij of zij zich op dat moment voelt. De analyse van de resultaten van de thermometer betrekt de school ook bij haar veiligheidsbeleid.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

In september 2019 heeft de Stichting Islamitisch Basisonderwijs Parkstad Limburg deel genomen aan een vierjaarlijks onderzoek door de onderwijsinspectie vanuit het onderzoekskader dat in 2017 van kracht is geworden. Het schoolbestuur en de toezichthouders van IBS El Wahda hebben kennisgenomen van het rapport. Het schoolbestuur en de toezichthouders zijn tevreden met de uitkomst van het onderzoek en kunnen zich vinden in de aanbevelingen en conclusies.

De ervaringen tijdens het onderzoek waren zonder meer positief. Alle personen waarmee de inspecteur heeft gesproken kijken terug op een open en plezierig gesprek. Zij hebben oprechte belangstelling ervaren voor de wijze waarop de stichting invulling geeft aan het onderwijsproces didactisch handelen, het schoolklimaat, de kwaliteitszorg, de professionele kwaliteitscultuur, het financieel beheer en hoe de afstemming over deze onderwerpen binnen de stichting verloopt. Uiteraard heeft de inspecteur op onderdelen kritisch doorgevraagd en is er een herstelopdracht geformuleerd.

Vanuit deze opdracht zijn er al enkele stappen genomen om in het jaarverslag 2019 aan te geven waarom de stichting op bepaalde onderdelen afwijkt van de bepalingen van de "Code goed bestuur". Daarnaast zal er gekeken worden hoe we een duidelijke onderbouwing van de meerjarenbegroting, gerelateerd aan het strategisch beleid, kunnen geven in het jaarverslag. Er zullen voortaan notulen gemaakt worden tijdens het onderlinge overleg van het algemeen bestuur. Dit alles kan bijdragen dat bestuur en toezicht in toenemende mate vanuit hun eigen onafhankelijke rol zal functioneren.

De school heeft medio 2019 besloten om in het schooljaar 2019-2020 te investeren in een reflectie op de inrichting van het onderwijs. Daartoe zijn de interne en externe context van de school verkend. Op basis van deze informatie wordt gewerkt aan het herformuleren van de visie en missie van de school en is een schoolconcept ontworpen dat kaders geeft voor de werkprocessen in de school. Die werkprocessen zijn: pedagogiek, didactiek, onderwijsorganisatie, ondersteuning en dienstverlening. Met het team is reeds een stap gezet om de afstemming van de instructie voor de betere leerling vorm te geven. Het rapport zullen we verder analyseren op alle aanbevelingen en komen tot een plan van aanpak. De doelen die we willen bereiken, zullen nader geconcretiseerd worden in meetbare termen. De bereikte effecten van de verbeteractiviteiten worden in de schoolgids en op de website vermeld, waarbij zorgvuldig gewaakt zal worden over de onderlinge samenhang van alle ingezette processen.

We beschouwen het rapport als een stimulans tot verdere ontwikkeling en we zullen die dan ook voortvarend ter hand nemen.

Het bestuur en directie bedanken de inspectie voor het opstellen van het rapport.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060